

Man gik derefter til:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om private tysksprogede Skoler, tysksproget Hjemmeundervisning m. m. i de sønderjyske Landsdele og

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Forlængelse af midlertidig Lov Nr. 610 af 21. December 1945 om Undervisning af Børn, der hidtil har været undervist i de tysksprogede Skoler i de sønderjyske Landsdele.

Forhandlingen genoptoges.

Frede Nielsen: Den højtærede Undervisningsminister sagde, da han i Gaar søgte at dele Sol og Vind lige mellem de to Parter i denne Sag, at det har jo ikke saa stor Hast. Jeg vil gerne sige til den højtærede Undervisningsminister, at efterhaanden har det Hast. Hele denne Sag har været længe nok og taaler ikke yderligere Udsættelse. Jeg tør sige, at en yderligere Udsættelse vil vække Panik i Sønderjylland.

Den højtærede Minister haabede paa Enighed, og det er klart, at det vilde være det bedste for Sagen. Jeg tror bare ikke stærkt paa Muligheden deraf. Det, der skiller os, er jo ikke mindre væsentlige Enkeltheder, det er de afgørende Linier, det drejer sig om. Jeg tror ikke, at Udvalgsarbejdet behøver at blive langvarigt — det bør ikke blive det. Forholdet er det, at den sønderjyske Skolekommission nu har arbejdet i tre Fjerdingaar, og der er af Partiernes Repræsentanter i Kommissionen gentagne Gange givet Referat til Partierne, saaledes at man er blevet holdt orienteret om Sagens Gang og ved bestemt — vidste i Forvejen —, hvordan Stillingen var. Jeg tror ikke Udvalget naar synderligt videre. Jeg advarer mod, at man søger at trække dette Arbejde i Langdrag.

Naar det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde, at man nu maatte søge opklaret, hvad Danskheden i Sydslesvig mener om Tingene, vil jeg sige, at der har været kompetente Repræsentanter for danske Sydslesvigere i Skolekommissionen to Gange, sidste Gang saa sent som for godt en Maaned siden. Om deres Stilling til Spørgsmaalet hersker der overhovedet ingen Tvivl.

I de faa Minutter, jeg har til Raadighed, kan det kun blive til nogle spredte Bemærkninger.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller havde jo ikke noget let Opgave i Gaar, og det forstaar vi alle sammen. Jeg skal ikke misunde det ærede Medlem den lille Op-

muntring, der kunde ligge i at minde mig om Herningoverenskomsten, heller ikke den Opmuntring, der laa i, at det ærede Medlem haabede, at Socialdemokratiet blev forstandigere i Fremtiden. Nu vil jeg sige her, at jeg selv har ikke været med til den Overenskomst, men bl. a. vil ærede Medlemmer af den sønderjyske Kommission vide, at jeg klart og aabent erkendte, at her laa en Fejl fra mit Partis Side. Jeg har sagt og skrevet det ganske klart og aabent tidligere, og jeg vilde haabe, at andre lige saa modigt og uforbeholdent vilde gøre op med Fortidens Fejlgreb.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller stræbte efter en Ordning, der kan holde, og deri er vi enige alle sammen; det forekommer mig imidlertid, at det ærede Medlem ikke førte fjerneste Sandsynlighedsbevis for, at en Ændring efter de Linier, de konservative Kommissionsmedlemmer har foreslaaet, vil kunne holde.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen kaldte det ærede Medlem Hr. Erik Appels og mit Indlæg polemisk. Selv skruede det ærede Medlem sig op i meget store Højder, saa den højtærede Minister med Rette kunde tale om den stærke Stemmeføring. Typisk var en Udtalelse af det ærede Medlem om, at jeg skulde have taget Afsked med Mændene af 1920. Denne Bemærkning kom, efter at jeg klart havde udtalt min Beundring for det Arbejde, der var gjort, og efter at jeg havde sagt, at jeg vilde være rede til at hylde disse Mænd og vilde være med til at bevare de bærende Principper i det Arbejde dør. Det ærede Medlem sagde, at Adgangen til tysk Undervisning kun vilde være en Realitet, hvis vi skaber en Mulighed derfor, og senere: det er kun en Gestus at kræve, at Tyskerne i Løbet af 3 Maaneder skal kunne oprette Privatskoler. Jeg finder det en alt for vidt-dreven Liberalitet at gøre vor Skoleordning afhængig af Tyskernes Økonomi og Organisationsevne. Det er at stikke saa dybt i Liberalitet, at man slaar sig selv i Hovedet. Danske Skoler Landet over maatte i Besættelsestiden, gennem Aar tror jeg, klare sig med allehaande Lokaler. Tyskerne har vist, at de ogsaa kunde finde Udveje derfor, og de har i snart et Aar været ganske klar over, hvor det maatte bære hen. Alle Kredse, alle Partier i Sønderjylland, holdt samme Linie, de har været indstillet paa, at det maatte glide derhen, og jeg kan sige, at mange af dem dernede — det ved jeg — er indstillet paa at klare Situationen saaledes, som den maatte komme til at ligge.

Det ærede Medlem sagde videre, at